

Universitätsbibliothek Wuppertal

Iulianu Autokratoros Ta Sōzomena, Kai Tu En Agiois Kyrillu Archiepiskopu Alexandreias Pros Ta Tu En Atheois Iulianu Logoi Deka

Julian <Römisches Reich, Kaiser>

Lipsiae, Anno MDCXCVI.

Ad orationem II.

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-1694](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-1694)

admonet : παρὰ μὲν γὰρ ἐκείνοις μείζων ἐστὶν ὁ φόβος τῆς παρῆ-
σης χάριτος. παρὰ δὲ ὑμῖν ἀδεῶς ἂν λάβῃ τις ἔχειν ὑπῆρξε τὸν γέν' ἄλ-
λον χρόνον. Cui Xenophononem illud affine est in Hierone : ὅ, τι ἂν τις λάβῃ
παρὰ τῶν τυράννων, εἰδὲς ἐδὲν αὐτῶν νομίζει, πλεὺν ἂν ἔξω τῆς τέττα ἐπικρατείας
γένηται.

Ibid. D. lin. 8. 9. τῆς βασιλείας ἔλοιο κοινῶν) De seipso Iulianus loquitur. *Minime Gallum fra-*
Nam post Galli necem hæc habita est oratio : vt ex Siluani historia constat, quam *stem designat. Et enim*
tangit pag. 48. *cum Iulianus non ante*
sed post Silvanum reba-

Pag. 46. A. lin. 10. αἰεὶ δὲ ἐν τοῖς κοινῶς) Eutropius Constantinum ait inter *thema oratione memora-*
Diuos relatum. De honoribus vero eidem a filio habitis Eusebius in Encomio *tam Cesar creatus sit, Gal-*
Constantini. Aurelius Victor in Cæsaribus Constantium vocat *autem Magnæti exhibitione*
redata recedens Silvani
motu, satis apparet, postea
netu maioris intelligi.
Verbo, quæ sequentes ἄλλοι
εἰ τοῦ θεοῦ προσέλιγον,
εἰ μὲν ἐρόντο δὲ στραταί,
εἰ δὲ οὐκ ἐπιπέδον ἐπεδί-
tionem, Prætoriam designant,
quam Gallus dignitatis suæ
causa fingbat. Amm. lib. 15.
Ultimum temporum ordinem
mittam, quo solo sunt locum
ante explere vetamur, in
Iulianus de se ipso sine effu-
sissima gratulationatione
ac humillima adulatione
in hæc laudatione loquom-
nino non poterat.

Pag. 47. B. lin. 1. Φρονησεως ἐπὶ πολὺ) In Anglicano codice quædam e-
rant inserta, quæ minus ad sententiam pertinere putauimus, ob idque minime re-
cipienda. Sic enim legebatur : Φρονησεως πρὸς τοσούτον μέγεθος ἀφικέσθαι,
καὶ καλῶς πράξεων ἀγαπήτων δὲ, εἰ καὶ τύχη μόνον δίχα Φρονησεως ἐπι-
τρεπομένη ἀνθῆσαι.

Ibid. D. lin. 5. 6. τὸν τοσούτων τοῖς κοινῶς) Tollendi asterisci. Nam est inte-
gra sententia, quæ ita concipienda est : Prudentia magis, quam viribus, cum tan-
tarum calamitatum auctore debellasti. Nam Siluani copias omnes quum ad suas
partes oratione traxisset, iis ipsis ad opprimendum tyrannorum alterum Magnen-
tium usus est.

Pag. 48. C. lin 7. τὴν γυναικίαν ἀλουργίδα) Sic Orat. 2. καὶ τέλῃ ἐν τῆς
γυναικωνίδι ἀνελόμεν ἀλουργὲς ἱμάτιον. De Siluano loquitur, qui Con-
stantii offensionem veritus imperium sumpsit. Sed a militibus intra XXVIII diem
oppressus est : Aurelius Victor, Ammianus lib. 15. Sed cur γυναικίαν ἀλουργίδα
dixit? Nam e signis purpuram ab eo detractam, auctor est Ammianus: Cultu pur-
pureo Draconum & vexillorum insignibus ad tempus abstracto, ad culmen imperiale
surrexit. An eleuando, ac per contemptum sic appellat tumultuarie ac temere
susceptum principalem habitum? Cogitent eruditi. Neque enim hoc mihi sa-
tisfacit.

AD ORATIONEM II.

DE auctore Orationis huius nihil est, quod dubitare quispiam iure debeat.
Cuius idem omnino, quod primæ, est argumentum, in Constantii laudi-
bus ac prædicatione positum. Quem vnum virtutis omnis perfectum ab-
solutumque specimen proponit; itaque cum antiquis Imperatoribus comparat, vt
longo eos intervallo ab illo superatos esse confirmet. Quæ vero ab eo contra ty-
rannos atque barbaros gesta sunt, præsertim quæ ad Nisibin contigerunt, auget
extollitque magnifice. Quamobrem merito prior illa inscriptio *Ὁ δὲ Ἀυτοκράτο-*
ρὸς τῶν πράξεων, orationi præfixa est. Sed quod additum est, ἢ περὶ βασιλείας,
inane & absurdum. Non enim de regno aut imperio quidquam præscribit: quem-
admodum Synesius Orat. de Regno, Dio Chrysof. alique fecerunt. Quod si pau-
ca interim de Principis officio disputet, id non nisi obiter & eo solum consilio per-
tractat, vt iis omnibus ornamentis Constantium præstare ac cæteris antecellere de-

k k k mon

monstrēt. Quare magna mihi suspicio est, πρὸ βασιλέως, pro βασιλείας, esse scribendum. Immo forte, ut inscriptiones variant, etiam Κωνσταντίς additum fuit.

Pag. 49. D. lin. 7. ὑμνεῖν τὸν βασιλέα) Quem regem intelligat, equidem non video. Homeri verba sunt Iliados 1.

Τῆ ὄγε θυμὸν ἔτερπε, αἶδε δ' ἄρα κλέα ἀνδρῶν.

Num igitur sic concipienda lectio? ὑμνεῖν τὰ κλέα ἀνδρῶν, καὶ ἄδεν, vel certe τὰ κλ. αν. καὶ καλ. Nisi βασιλέα Achillem vocet.

Pag. 50. D. lin. 1. τὸν Πιττακὸν ἐπαιῶν) Apud Diog. dictum illud extat, Συγγνώμη τιμωρίας κρείστων.

Pag. 52. C. lin. 2. καὶ τὰ Φόρεια τὰ ἐντεῦθεν) Hemistichium illud proxime allatum ex Iliados est Υ. ubi Aeneas Erichtonium unum ex maioribus suis tria equarum habuisse millia iacet: quarum amore captus Boreas celerrimos ex iis pullos genuerit.

Αἱ δ' ὑποκυσάμεναι ἔτεκον δυοκαίδεκα πώλεις.

Itaque pro Φόρεια, quae vox nihil significat, πωλία forte reponendum est.

Ibid. C. lin. 5. 6. καὶ τὰ ἐν αὐλοῖς ἄρματα) Malim ἐπ' αὐλοῖς.

Pag. 53. B. lin. 6. χρώμενον δὲ πρὸς θήραν) Olim sagittariorum infima erat ac vilis conditio. Schol. Sophocl. ad hunc verum Aiacis Mastigoph.

Ὁ τοξότης ἔοικεν ἔσμιχρὰ φρονεῖν.

ita scribit: διεβέβλητο ἡ τοξεία παρὰ τοῖς παλαιοῖς, ὡς μικροπρεπῆς τέχνη καὶ φάυλη, καὶ ἀξιόλογον ἔδεν ἐργάσασθαι δυναμένη. Nec ab hoc Iuliani loco Ovidianum illud abhorret Metamorph. 1.

Hunc Deus arcitenens, ἔσ nunquam talibus armis

Ante, nisi in damis capreisque fugacibus, usus.

Ibid. C. lin. 8. 9. ἄρμασι γὰρ ἐχρῶντο) Eustathius ad Odyss. ε, pag. 1539. ἰσέον δὲ ὡς οἶδε μὲν Ὀμηρὸς τὸν κέλητα, &c. ἔ ποιεῖ δὲ ἥρωας χρωμένους αὐλοῖς, εἰ μὴ ἄρα κατ' ἀνάγκην τινα. Sciendum Homerum Celetis, id est, singularis equi meminisse; non tamen Heroas apud illum uti, nisi in necessitate quapiam.

Pag. 54. B. lin. 11. τῶ Θεσπιάσῳ Ἐρωῖ) Pausanias Bœoticis, pluribus de Amoris apud Thespianes simulacris differit.

Ibid. C. lin. 9. 10. τῶν ἄλλων ἐκεῖν) Videndum an ἐκαστὸς pro ἐκεῖν sit aptius.

Pag. 55. C. lin. 10. Ἄνῃ ἀπὶς) Magnentianum bellum describit. De quo Zosimus, aliique Historici, tum Iulianus ipse Orat. 1.

Ibid. D. lin. 7. Τεῖς μὲν ὀρέξαστ' ἰῶν) Crediderunt veteres Deos non βάδην, ac promouendo pedes, ingredi, sed continuo velut impetu fluere. Quam ad opinionem facit inprimis elegans Heliodori locus Æthiop. lib. 3. ubi Deos ait cognosci minime τῶ βαδίσματι, ἔ κατὰ διάσασιν τοῖν ποδοῖν, ἔδὲ μελάθεσιν ἀνυομένῳ, ἀλλὰ κατὰ τινὰ ῥύμην ἀέριον, καὶ ὀρμὴν ἀπαραπόδιον, τεμνόντων μᾶλλον τὸ πειέχον, ἢ διαπορευομένων. Addit mox: propterea etiam & Homerum, qui Ægyptius esset, de Neptuno ita cecinisse:

Ἰχθυα γὰρ μελόπιπτε ποδῶν, ἠδὲ κνημάων

Ῥεῖ. ἔγνω ἀπιόντι.

οἶον ῥεόντι ἐν τῇ πορείᾳ. τῆτο γὰρ ἐστὶ τὸ ῥεῖ ἀπιόντι, καὶ ἔχ ὡς τινες ἠπάτηνται, ῥαδίως ἔγνω ὑπολαμβάνοντες. Quo etiam respexisse Virgilium arbitror, quum Æneid. 1. de Venere ita loquitur:

Et vera incessu patuit Dea.

Pag. 56. B. lin. 4. ἦν ἔτε Ὠκεανὸν δέει) Hunc locum ex MS. emendauimus. Quod de Atlantico mari dubitat, sitne Oceanus ille qui Germaniam alluit, parum id perite facit. Perinde enim est, ac si quis Æthiopico Oceano Hispanos aut Gallos allui dixerit.

Ibid. C. lin. 9. μέθῃ καὶ κραπάλῃ) Recte hoc & καθ' ἰσορίαν. Etenim per coniugii occasionem & comestationis Magnentius tyrannidem inuadit. Vide Zosimum lib. 2.

Pag. 57. D. lin. vlt. τὸν ποιητὴν τῆς τετραλώδης) Marcellinus iste forsitan erat Fisci præfectus, doli artifex; qui per speciem natalis filii sui celebrandi Magnentium ad tyrannidem perduxit.

Pag. 58. A. lin. 4. καὶ τέως ἔχαυρε) Dictum Orat. 1. Quæ sequuntur, vitiosa ac parum integra sunt. Legerim sane, τότε δὲ ἐφεσῶσα πᾶσι δίκη ποιναίς.

Ibid. C. lin. 6. ὁ παιδοδείξις τῆς τυράννης) Marcellinus ille, de quo supra.

Ibid. C. lin. 7. Τὸ γὰρ μηδὲ ἐλπίσαι) Forte πᾶς γάρ. Sed quæ sequuntur corrupta nonnihil sunt.

Ibid. D. lin. 7. τὰς πρόθεν ἀπειπτόμεν) Subaudiendum Φόνους. Itaque vertendum priorum cadum labem eluens. Sic Orat. 1. p. 39. D. lin. 3. τὰς Φόνους, καὶ τὰς πρόθεν ἀδικίας ἐκκαθαρόμεν.

Pag. 59. B. lin. 2. ἐν οἷδα ὑπὸ τῆς θεῶν) Scribo ὑπὸ τῆς θεῶν.

Ibid. C. lin. 4. Οὐ γὰρ δὴ ξὺν τῇ τῶν στρατηγῶν) Atrocissimus hic conflictus fuit: vt, quemadmodum Victor refert, pene amplius Romanæ consumptæ sint vires, totiusque Imperii fortunæ pessundatæ. Idem habet Eutropius lib. 10. Sed præ omnibus legendus Zosimus. Ex quo pauca tantum, quæ Iuliano consentanea maxime sunt, hic adscribam: Πρὸς μείζονα (inquit) λύσαν ἐπαρθένης οἱ Μαγνητῶν συναγωνιζόμενοι, ἐδὲ νυκτὸς μαχομένοις αὐτοῖς ἐπελθῆσης ἐπαύσαντο. ἐπέμεινάν τε αὐτοῖς γε οἱ στρατιωτῶν ἔργα πλεθύντες, καὶ τοῖς καθ' ἑκάστον στρατιώταις ἐπικείσθαι τοῖς ἐναντίοις ἐγκελευόμενοι. Μοχ: νυκτὸς τε βαθείας ἔσης, ἔπαιον ἀλλήλους δόρασι τε καὶ ξίφεσι, καὶ παντὶ τῷ στρατιωτῶν καὶ εἰς χεῖρας ἰόντι.

Pag. 60. A. lin. 2. ἀλλὰ καὶ ὅσοις ὑπό) In vet. erat τραυμάτων. At in vulgatis θραυμάτων. Ego θραυσμάτων excudendum censuerim. Hastas enim, siue contos equestres, fractos fuisse, ob idque inutiles redditos esse, significat. Sed transposita ac luxata nihilominus lectio est. Forte ita legendum: Ἀλλὰ καὶ τῶν ἰππέων ὅσοις ὑπὸ τῶν θραυσμάτων ἀχρεῖα παντελῶς ἐλεγόναι τὰ δόρατα.

Pag. 61. B. lin. 5. ὡς ἐν ἀρχῇ τῶν ἀρωμάτων) Extudimus vtcunque loci huius sententiam: in qua tamen nondum acquiescimus. Suspicati sumus in editione prima pro τῶν ἀρωμάτων, legendum τῶν ἀρωματισμένων, atque etiam post ἀρχῆ, addendum λόγος. Nemo autem est, qui de Areopagitarum hac in re instituto non audierit. Amplius eruditi cogitent.

Pag. 62. B. lin. 5. ἢ δὲ Μυγδόνι) Mygdonia Macedonia regio: a cuius similitudine Mesopotamiæ pars appellata, quæ ad Euphratem & vtrumque Zeugma posita, ait Strabo lib. 16. In ea vrbs est Nisibis, quæ & Antiochia Mygdoniæ. Hanc alii ad Euphratem, aut non longe ab eo collocare videntur, ex eo quod Strabo prouinciã ipsam ad Euphratem esse sitam asserat. Ita ex recentioribus Dominicus Niger. Verum sine dubio non ad Tigrim illa quidem, sed haud longe tamen ab eo sita fuit: vt ex Ptolemæo constat, qui in Mesopotamia illam collocat.

ad gradum longitud. 75, 10'. latitud. 37. 15'. idque subinde Iulianus ipse significat. Plinius vero libro 6. cap. 13. etiam partem Assyriae, hoc est Arbelitin, & Adiabenen, *Mygdonia* vocabulo comprehensam a Macedonibus scribit. Itaque videtur ἡ ἄνω Μεσοποταμία, ac totus ille superior tractus: cum Assyriae parte, *Mygdonia* nomine censer; vt ex Strabonis, & Plinii Ptolemæique comparatione constat. Stephanus: Νίσιβις πόλις ἐν τῇ Περσείᾳ τῇ πρὸς Τίγρητι ποταμῷ. *Nisibis urbs in Persa, quae est ad Tigridis fluvium.* Perxam, opinor, Mesopotamiae tractum appellat, quod trans Euphratem sit. Mox: καὶ ἔδει Νισιβίτης. ἀλλ' ὁ τύπος Αἰγύπτιος καὶ Λιβύης. ὁ δὲ διὰ τῆς ἠϞ, παρὰ τὸν Ἐυφράτην καὶ τὴν ἑω. Oportebat inde formare, *Nisibites.* Sed haec inflexio Aegypti & Africa propria est: quae vero fit per ἠϞ, *Euphratensium & Orientalium.* Sane in Africa Nisibes sunt apud Ptolemæum: a quibus fit Νισιβίτης.

Ibid. B. lin. 9. καὶ ἕτερον ὄνομα) Est hoc *Nisibis*, vel *Nesibis*, aut *Nasibis*. Quae vox Stephano Phoenicum lingua aceruatos lapides, vel τὰς σήλας, hoc est, cippos & columnas lapideas significat, estque pura pura Hebraica. Nam כנן est כן, id est *cumulus*, & *tumulus*. Lapidum enim acerui, vel cippi, ad itinera metanda regendaue a veteribus ponebantur. Hos vero aceruos Mercurios ἐνοδῖς appellarunt, vt alibi obseruauimus.

Ibid. C. lin. 4. τὸν θαλάσσιον καρμῖνον) Vide Palæphatum.

pag. 64. D. lin. 5. ἔδὲ αὐτῶ παντελῶς) Manca lectio.

pag. 66. B. lin. 1. Μάταιον γὰρ) Aut δὲ pro γὰρ scribendum, aut deesse quippiam putandum est.

pag. 67. C. lin. 8. ἔχει Γλαύκας τέχνη) Prouerbum est, Γλαύκας τέχνη, ἐπὶ τῶν ῥαδίως κατεργαζομένων, apud Suidam; hoc est, de iis rebus, quae nullo negotio conficiuntur: ab Glaucō quodam Samio, ὃς πρῶτος σιδήρεα κόλλησιν ἐξεύρεν, ait idem; qui scilicet ferri glutinationem & ferruminationem reperit. Quam Vir doctus *conflationem* bis terque Latine reddidit: haud scio qua ratione inductus. Sane κόλλησις ferruminationis est. Et χώνευσις legisse eum oportet. Zenobius, quem cum Diogeniano, aliisque Paræmiographis, P. Andreas Schottus vir eruditissimus vulgavit, prouerbum hoc dici annotat, ἢ ἐπὶ τῶν ῥαδίως κατεργαζομένων, ἢ ἐπὶ τῶν πάνυ ἐπιμελῶς καὶ ἐντέχνως ἐργασμένων. Cuius rationem fusius persequitur. Atque etiam Diogenianus, ἐπὶ τῶν μὴ ῥαδίως κατεργαζομένων, ἢ τῶν τεχνικῶς κατεσκευασμένων. Marcellus Ancyranus apud Euseb. lib. 1. contra Marcell. cap. 3. quinque affert huius prouerbii origines, quae omnes eo conspirant, vt de exquisito artificii genere dicatur. In quarta mendosa lectio est, quam hic resarciemus. Scribendum: ἔτω δημισργήσαντα τῶ πάχει, ὡς κρηόμενα, &c.

pag. 68. C. lin. 4. τὴν Πλάτωνος μικρά) Desunt hic non pauca. Aut certe, quod verisimilius arbitror, post haec verba, τὸ διακόνημα εἶναι, subiungenda ea sunt, quae pag. 70. extr. leguntur: Τὰυτὰ τοι καὶ ἐπαυῆμεν. Vbi de Hectore institutum hoc loco sermonem pertexuit. Omnino insignis est huius loci perturbatio.

pag. 71. D. lin. 5. Ἐνετοὶ δὲ οἰμῶ) Aquileiam sub Venetia complectitur, vt & Plinius ex Augusti diuisione. At Strabo aliter, qui diserte lib. 5. ἔξω δὲ ἐστὶ (scribit) τῶν Ἐνετικῶν ὄρων ἢ Ἀκυληία. At Foroiuliensi in Italiae parte Geographi vulgo collocant, quae a Venetia Liguentia flumine diuiditur. Neque Heneri in ea parte confedere, sed in Euganeorum sedibus: vbi & Troiam condiderunt.

pag. 72. A. lin. 1. καὶ χρωῖται ἀντὶ τῆς Βῆτα) Diligenter observandum quod ait, V Latinum perinde ut Βῆτα proferri. Cui tamen prononciationis Græcæ magistri illi tantopere reclamant. Sed de V nostro sane haud immerito dubites; si in B Græcum mutari potuit, cur tam pertinaciter Græci omnes, qui Romana nomina perscripserunt, in Ou conuerterint. Ita enim passim, Οὐολῆσσοι, Οὐαλέει. Certe quidem, V consonantis vim apud Latinos olim habuisse, ex Varronis apud Priscianum auctoritate constat; quum id Grammaticus iste confirmat, V Romanum Æolico Digammo potestate par fuisse. Unde (ait Priscianus libro 1.) a plerisque nomen ei hoc datur, quod apud Æoles habuit olim F Digamma, id est Vau, ab ipsius voce profectum, teste Varrone & Didymo; qui id ei nomen esse ostendunt. Igitur V vau quondam appellatum, eodem, quo Hebraica littera, nomine. Cæterum nemo istud, opinor, ignorat, quod ab Halicarnasseo proditum est lib. 1, Latinam linguam magna parte ex Æolica profluxisse. Quare ab eadem Digamma illud in Latium translatum est: quo vsi sunt non modo Æoles, sed & Græci antiquiores omnes, ea forma, qua F Latinum pingitur; potestate vero eadem, qua V Romanum, vel ou Græcicum. Quod quia Iulianus non vidit, causam affert minus expeditam, cur ex Ἑνετία Græcorum Venetiam Latini, non Hænetiam fecerint. Idque asserit Ὀψωνέυσεως ἔνεκα, hoc est, spiritus gratia, & quadam Latini sermonis proprietate, contigisse. Nec intellexit istud a Græcis ipsis, non a Latinis, profectum. Veteres quippe Græci ante vocabula omnia, quæ incipiunt a vocali, syllabam ou præfigere solebant, hoc est Digamma F: ut pro ἐλία Feλία, & pro ἐνέλοι Fενέλοι dicerent. Et quoniam V Latinum est ou, idcirco Veneti, & Velia Latine vsurparunt. Docet hoc libro Ἀρχαιολ. 1. Dionysius Halicarn. his verbis: Σύνηδες γὰρ ἦν τοῖς ἀρχαίοις Ἑλλησιν, ὡς τὰ πολλὰ ἀεθλιθεῖναι τῶν ὀνομάτων, ὅπως αἱ ἀρχαὶ ἀπὸ Φωνηέντων ἐγίνοντο, τὴν οὐ συλλαβὴν, ἐνὶ σοιχείῳ γοσφομένην. τῆτο δὲ ἦν ὡσπερ γάμμα, διπλαῖς ἐπὶ μίαν ὀρθὴν ἐπιζευγνύμενον ταῖς πλάγαις, ὡς Feλένη, καὶ Fάναξ, καὶ Foῖα, καὶ Fανήρ, καὶ πολλὰ τοιαῦτα. Hæc ille. Verum si eodem modo quo ou diphthongus Digamma illud efferendum est, consonans esse non poterit; contra quam Grammatici omnes sentiunt. Inter quos Terentianus Maurus in Sotadeis id ita testatur:

*Vnde Æoliis littera fingitur Digammos;
Qua de numero sit magis una consonantum,
Vocalis in istum mage quam versa sit usum.*

Quin & Velius Longus libro de Orthographia, monet V totiens consonantis vim habere, quotiens pro eo ponitur, quod apud Græcos dicitur Digamma. Priscianus lib. 1. Æolicum F Digamma interdum pro consonante simplici, alias pro duplici vsurpatum, scribit. Nam in hoc versu:

Οἰόμεν^Ϟ Feλέναν ἐλικώπιδα,

simplex est. In hoc vero duplex:

Νέσορα δὲ Fῆ παιδός.

Qua ratione apud Latinos his in vocibus, *venus*, & *cupiui*, V consonans simplex est, ac duplex. Itaque minime verum est vsquequaque, quod Halicarnassensis docet, F Digamma sonare ut ou diphthongum. Ac si coniecturæ locus esse potest, crediderim Æolicum Digamma ante vocales lenes inlat ou diphthongi prolatum; ante aspiratas vero, quibus potissimum præfixum est, consonantem fuisse, V Romani similem. Porro quod Iulianus affirmat, V sæpe ita ut Βῆτα pronun-

tiari, ex iis, quæ Priscianus subiicit, illustrari potest. Ait enim, Digamma plerumque in B mutari: velut in hac voce Βρήτωρ, pro ῥήτωρ. Immo etiam Βρόδον pro ῥόδον. Quod, inquit, Digamma non nisi vocali præponi, & in principio syllaba non potest. Ideo autem locum quoque transmutavit: quia B, vel Digamma, post & in eadem syllaba pronuntiari non potest. Quæ verba satis arguunt, F Æolicum, non ov tantum diphthongi sonum reddidisse. Alioqui nihil, puto, prohiberet ῥουήτωρ & ῥουόδον dici. Vnaque illud indicant, nonnunquam solius aspirationis gratia præponi solitum consonantibus maxime litteris. Verum hallucinari Grammaticus idem videtur, quum mutationis V in B ex Quintiliano exemplum affert *Bruges & Belena*. Neque enim in his B locum occupat V, sed F & Φ. *Bruges*, inquam, pro *fruges*, & *Balena* (ita enim apud Quintilianum legitur) pro Græco Φάλανα in usum venerunt. Quæ res suspicionem præbere nonnullam possit, B Græci æque ac Latini quibusdam saltem in vocibus, aut certe Æolica proprietate, V consonanti similem & affinem sonum extitisse: qui ab Φ, vel F Latini spiritu non multum adhorret. Denique hoc tanquam corollarium adiiciam: Digamma Æolicum in F Latinum esse conuersum. Auctor eius rei Diomedes haud ignobilis Grammaticus lib. 2. quum scribit: *Huic item (nimirum V litteræ) Digamma adscribi solet: ut quum sibi ipsi præponitur; ut serfus, fulgus, pro seruus, vulgus. Nam V litteram geminari in una syllaba posse plurimi negant.* Quo etiam pacto Germani hodie V consonantem proferunt. Quintilianus libro 1. capite 5. idipsum confirmat his verbis: *Quin fædum, fædusque, pro aspiratione V simili littera vten-tes. Nam contra Græci aspirare solent, ut pro Fundanio Cicero testem, qui primam eius litteram dicere non posset, irridet.* Qui locus intelligi ita conceptus vix potest. Quamobrem pro *Fædum, Fædusque*, emendo *Vædum, Vædusque*. Hoc enim significat, Veteres V litteram pro F quibusdam in vocibus expressisse: quum Græci densiore spiritu pronuntient. Quare quum Græculus quidam testis Fundanii nomen ita efferret, quasi esset Φουνδάνιος, non autem, ut vulgo tum consueverant, *Vondanius*, vel *Vundanius*, a Cicerone est irrisus. Atque eadem, opinor, de causa Græca aspiratio ob Æolicum Digamma in F interdum transit. Quare ab ὄρμια Latinum *Formias* deducunt, ut Seruius annotat. Quod si quis, ut Criticorum fere mos est, argutari velit, næ is ex ea obseruatione nouas multas, nec fortassis absurdas, nominum origines excogitabit. Sic enim & *firmus* ab ἔρμα, & *focus* quasi Φοῖν, ut Halicarnasseus scribit, & *fauco* ab ἄω, id est Spiro: unde ἄωραν & ἄωλην Grammatici formant. Indidemque & *Fauonius*. Adde & *fædum*; quod ab hædo Isidorus deriuat lib. 10. Possis & ab οἰδῶ deducere, hoc est, *intumesco*. Quæ enim contra naturam tument, velut vlcera, papulæ, δροσήματα, ea aspectu fæda sunt. Et sexcenta eiusdem generis.

Pag. 72. A. lin. 5. τῆ πόλει δὲ ἀεὶός) Igitur Aquileia ab Aquila: quod & Eustathius testatur in Comment. ad Dionysii Περσηγ. Hanc Romani contra barbarorum incursiones condidere. Strabo lib. 5.

Ibid. B. lin. 1. ἢν δὴ τὸν Ἰόνιον εἶναι) Ita Strabo, qui, ut vocat, mare τὸ ἐν τὸς, a Sicilia ad Iapygium vsque promontorium, & Cretam, Ausonium, siue Siculo appellat. Inde Aquileiam vsque, Ionium. Ptolemæus vero Tyrrhenum mare vsque ad Leucopetram producit: a qua ad Lacinium promontorium, Adriaticum. Inde ad Iapygium promontorium Tarentinum sinum definit. Ab hoc ad Garganum montem, Ionium: deinceps Adriaticum. Etsi plerumque Ionium cum Ausonio & Siculo promiscue haberi videas, præsertim apud Virgilium,

Ibid.

Ibid. C. lin. 5. τὰ δὲ ὑπὸ τὴν ἄρκλον) Nisi in scriptura ipsa vitium sit, in scriptoris animo fuerit necesse est, & Geographiæ situsque earum regionum ignorantio. Quid enim? Rhætos ait ad Occidentem cum Gallis habitare; ad Septentrionem vero, prope Rheni Danubiique fontes, barbaros alios. Atqui Rhætos ipsos ad utriusque fontes Geographi omnes constituunt. E quibus Ptolemæus Rhætiam ita circumscribit, ut ab Occasu linea a Rheni fontibus ad Danubii æque fontes producta terminetur: a Septentrione Danubio: ab Oriente Oeno fluuiio: a Meridie Alpibus. Vbi insuper Rhætiam propriam, & Vindeliciam distinguit. Quarum illa ad Lycum vsque, hæc inde ad Oenum porrigitur. Quibus limitibus & Canorum, quos Grifones vocant, regio, & Sueuia continetur. Nec de Rhæticiæ situ discrepat Strabo. Quo fit ut manifesti erroris teneatur noster; nisi, καὶ Ῥῆτοι, inducendum censeas, & post πλησίον mox reponendum. Quod ad orthographiam spectat, Ptolemæus & Strabo Ραῖτοι, non Ῥῆτοι, scribunt.

Pag. 73. A. lin. 4. οἱ τὴν πέτραν ἐκείνην) Petras complures ab Alexandro expugnatas scribit Strabo lib. 2. Sed præcipua extitit Sogdiana, altitudinis, ut ait Curtius, stadiorum xxx, ambitu cxl. De qua hic Iulianus loquitur. Sed eam in India collocare videtur. A qua tamen Imao monte Sogdiana discernitur. Porro cum Petram illam tentaret Alexander, quæsiere per iocum Barbari, num volare posset? Qui se proxima nocte effecturum dixit, ut crederent Macedones etiam volare. Curtius lib. 7.

Ibid. C. lin. 8. ὀλίγα ἅπαντα) Mendosa hæc plane sunt.

Pag. 74. B. lin. 5. ἀγῶνες * * * ἀνεγράφη) Quæ sequuntur parum sincera sunt, nec a me nisi ariolando possunt corrigi.

Ibid. B. lin. 11. τὴν εἰσω Τίγρη) Assyriæ fluuius est Lycus, Ptolemæo Λευκός, qui in Tigrin influit. Oritur ex Niphate monte.

Ibid. C. lin. 5. 6. δυνάμεις ἀφελόμενα) Forte ἀφελόμενα.

Ibid. C. lin. 7. 8. Σκολίας Ἀλπεσι) Legendum omnino Κοστίαις. Per eas Magnentius Lugdunum perrexit; vbi & diem obiit.

Pag. 77. B. lin. 9. Τάυτην ἐγὼ τὴν νίκη) Lacedæmoniorum ἀδακρυς νίκη quid esset, dixi ad Themistii Orat. 14. Quæ quidem Oratio easdem res a Constantio gestas exornat.

Ibid. C. lin. 10. Τῆτο γὰρ ἔοικε) Scribe, ut est apud Hom. Iliad. ω.

Τοιάτω γὰρ ἔοικεν, ἐπεὶ λάσαι τε, Φάγη τε.

Pag. 78. D. lin. 1. 2. ὥπερ ἐδῆτι ποιίλη) Translatio hæc frigida & puerilis, σκιαγραφῆν τῆ ἐδῆτι: quasi dicas, veste delineare ac depingere.

Ibid. D. lin. 11. τὸν Ἀθηναῖον ἐνενόησα) Apud Platonem in Gorgia.

Pag. 79. A. lin. 11. καὶ σαγηνεύουλας) Ad Darium pertinere istud ipsum potest: cuius iussu Datis præfectus cum ingenti exercitu aduersus Eretrientes & Athenienses profectus est; cum mandatis, ne cui effugiendi locus esset. Quod ut accurate perficeret, milites suos iunctis inter se manibus Eretrientem agrum amplecti, atque ita vniuersum percurrere iussit. Plato Menexeno: διηρευνήσατο δὲ αὐτῶν πᾶσαν τὴν χώραν, ἵνα μηδεὶς λαποφύγοι, τοιάτω τρέπω ἔπι τὰ ὄρια, ἐλθόντες
τῆς

τῆς Ἐρετρικῆς οἱ στρατιῶται αὐτῶν, ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν διασάντες, συνάψαντες τὰς χεῖρας διήλθον ἅπασαν τὴν χώραν, ἵν' ἔχοιεν τῷ βασιλεῖ εἰπεῖν, ὅτι οὐδεὶς σφαῖς ἀποπεφευγὼς εἶη. Hinc Hesychius: σαγηνεύειν αἰμαλωτίζειν. & τὰς πολιορκηθέντας ἔθ' ἦν καὶ σαγηνεύειν. Herodotus in Erato, quum de Eretrienſium clade meminit, mentionem istius rei nullam, quod ſciam, facit; ſed de ture, de quo hoc loco Iulianus, ea refert, quæ huic loco conſentanea ſunt: niſi quod talentorum librarumue numerus non reſpondet. Ait igitur: Datin in ara Delii Apollinis turis libras trecentas adoleuiſſe. μετὰ δὲ λιβανῶν τεμηκόσια τάλαντα καλανήſας ἐπὶ ἔβωμῶν ἐθυμίſε. Idem tamen p. 391 ſcribit, inſulas quasdam a Perſis captas, & ſagena incluſas fuiſſe.

Pag. 80. A. lin. 10. Κολοφώνιον ἔχουσαν) Prouerbiū hoc vide apud Zenobium & Suidam.

Ibid. D. lin. 9. αὐτὴν καὶ ἡμέρας) Corr. αὐγῆς.

Pag. 81. A. lin. 4. πᾶς γὰρ ὁ τε ὑπὸ γῆς) Tranſtulit eandem ex Platone ſententiam Oratione 1. Themiftius.

Ibid. B. lin. 3. Φασι γὰρ οἱ πολλοὶ) Ariſtot. lib. de Nobilit. Σιμωνίδην δὲ φαſιν ἀποκείναſθαι. διερωτῶμενον τίνες εὐγενεῖς, τὰς ἐκ πάλας πλεσίων φάναι. Tu hoc fragmentum conſule.

Ibid. C. lin. 9. λόγῃ δὲ λέγει) Gregorius Nazianzenus Epiſt. ad Themift. Σπαρτιάτας ἢ λόγῃ γνωρίζει ὦμ' τὰς Πελοπίδας· λόγοι τὸν μέγαν Θεμίſιον. Appellantur Σπαρτιοὶ, & Σπαρτιάται. Sic Lactantius lib. 3. capite 4. *Pereunt igitur vniverſi hoc modo: Ἔ tanquam Spartiate illi Poetarum, ſic ſe inuicem iugulant, ut nemo ex omnibus reſtet.* Legendum αὐτῶν pro αὐτὴν apud Iulianum.

Ibid. D. lin. 6. Ὑπάρχειν δὲ φασι) Nota hiſtoria. Claudian.

Et quos naſcentes explorat gurgite Rhenus.

Nonnus lib. 23.

Ῥῆν' Ἰβηρ βρεφέεſσι κορύδαſται, ἀλλὰ δικάζων,
καὶ κρυφίην ὠδῖνα διαſχίζων τοκετοῖο,
κτείνει ξείνα γένεθ' λα.

Vbi Rhenum Iberum appellat perperam. Libanius Paneg. in Iulianum Coſ. p. 238. καὶ διαβὰς Ῥῆνον ποταμὸν, ὕδωρ ἐλέγχον ἐκ τῶν γεννωμένων ἀδικίαν μητέρων. Ita enim legendum.

Pag. 82. A. lin. 3. 4. Ἡμᾶς δὲ δευάζει) Præclare ad eam mentem Seneca epiſt. 74. *Quemadmodum ſtultus eſt, qui equum emturus, non ipſum inſpicit, ſed ſtratum eius ac frenos: ſic ſtultiſſimus eſt, qui hominem aut ex veſte, aut ex conditione, qua veſtis modo nobis circumdata eſt, æſtimat.* Idem epiſt. 76. ſane egregie: *Hoc laboramus errore, ſic nobis imponitur: quod neminem æſtimamus eo quod eſt, ſed adiicimus illi ἔ ea, quibus adornatus eſt. Atqui quum voles veram hominis æſtimationem inire, ἔ ſcire qualis ſit, nudum inſpice. Ponat patrimonium, ponat honores, ἔ alia fortuna mendacia, corpus ipſum exuat: animum intueri, qualis quantuſque ſit, alieno an ſuo magnus.*

Pag. 83. C. lin. 5. 6. καὶ διανοίας ὑπὸ Φιλοτιμίας) Huc pertinet, quod Plinius lib. 36. cap. 12. Pyramidas Regum pecunia ſtultam atque otioſam oſtentationem appellat.

Pag. 84. B. lin. 10. 11. Φόρως ἀπαίειν) Forte ἀπολίπειν.

Ibid.

Ibid. D. lin. 1. κατὰ τὰς τὰύρας) Respexit ad Homericum illud Troianis exprobratum:

Οὐ γὰρ παρδαλέης τόσον μὲν Ⓞ, ἔδὲ λέοντι Ⓞ.

Pag. 85. C. lin. 8. μιθωλὸν ἔ παντάπασιν) Forte μὲν pro ἔ substituen- dum.

Pag. 86. A. lin. 1. 2. Ἐσι δὲ πρῶτον μὲν εὐσεβής) Sequuntur notæ aliquot, siue χαρακτῆρες optimi Principis; qui eo spectant, ut ea omnia in Constantio inesse demonstret. Confer cum his quæ Synesius Orat. de Regno disputat: vbi pleraque iis consentanea reperies. Mirum autem, Iulianum coram Constantio Θεραπείαν Θεῶν, ac de Diis tam multa dicere. An postea, quum edidit, ita commutavit?

Pag. 90. C. lin. 8. μετὰ ξυνέσεως στρατιωτικῆς) Emendanda hæc lectio: ita ut primum στρατιωτικῆς scribas; tum post ξυνέσεως distinctionis notam appingas.

Pag. 91. B. lin. 10. κελῆς τῶν λιθογνομῶνων) Trium horum probationes & βασανιστήρια Themistius quoque Orat. 1. numerat: Καὶ διὰ τῆτο ἐξέυρηται ὑμῖν πολλὰ μὲν ἔ χρυσῆ, πολλὰ δὲ ὑακίνθων βασανιστήρια. Scribe, πολλὰ δὲ αὐ λίθων, pro ὑακίνθων. Totidem enim probandas merces paullo ante recensuerat. Adde facilem lapsum Librarii fuisse, ut pro αὐ, να scriberet.

Pag. 92. B. lin. 9. χορευτὴν τινα αὐτῶν) Leg. συχορευτὴν. Et alludit ad Platonis figmentum: qui in Phædro choreas illas Deorum animorumque describit, vbi regum animos cum Diis pariter circummagi docet.

Pag. 93. C. lin. 11. 12. τὴν κλῆσιν ὑπὸ τῆς) Terent. Heaut.

Atque hæc perinde sunt ut illius animus, qui ea possidet.

Qui uti scit, ei bona: illi qui non utitur recte, mala.

Pag. 94. A. lin. 6. ἔτι πρῶτον ὦν λίαν) Indicat Constantini in Crispum sævitiam.

Pag. 95. B. lin. 8. τῆς μὲν γε λίαν ἀρχαίων) Quæ deinceps sunt, vitio laborant. Nos utcunque sententiam expressimus.

Ibid. C. lin. 6. νεαρὰ τὰ ἐνδικήματα) Scrib. ἀδικήματα.

Pag. 96. A. lin. 2. 3. ἔδὲ μὴν εἰ τις ἐκείνω) Titianum Senatorem significat a Magnentio missum, qui insolentius erga Imperatorem sese gesserit. Zosimus lib. 2.

Ibid. D. lin. ult. λοιδορίαν τρεψάμενον) Malo δεξάμενον.

Pag. 97. B. lin. 6. ἄνδρες τῆς γερασίας) Propterea Orat. 1. Romam in Pannoniam translata esse dixit.

Ibid. D. lin. 7. ἐξ ἀπειλῆς νεφῶν) Forte ἐξαπίνης.

Pag. 98. C. lin. 1. διηγῆσθαι βέλεσθαι) Forte διηγῆσαί το βέλεσθαι. vel ante, τὸ καὶ τὴν εὐνοίαν.

Ibid. C. lin. 3. 4. Ἄνθρωπος τῶν ἐπιλαχθέντων) Sylvanum intelligit. De quo Orat. 1.

Pag. 100. D. lin. 5. 6. βέλεσθαι περ ἐπικειῶς) Deprauatus nonnihil locus. Cæterum de hoc proverbio: Pinus in morem, adi Paræmiographum.

Pag. 101. C. lin. 7. καὶ ὡς ἔδὲ ὦν ὄρα) Simillima est eiusdem Constantii apud Themistium laus Orat. 14. Βασιλεὺς δὲ ἔ φιλονεικεῖ πρὸς τὰς ὄρας, ἀλλὰ καὶ τὰυτὴ ἐπέλα τῷ Θεῷ. ἔδὲ γὰρ ὅσα αὐτῇ ἢ ὄρα φύει πρὸς ἐαυτὴν ἀτέχναστα καὶ ἔτοιμα παραμύθια, ἔδὲ τῶτων ἀλίσκεται κατὰ τὸ ξυμφέρον.

Ibid. D. lin. 2. 3. ἀνέχων καὶ πρὸς τὸ κρῖ Ⓞ) Sic idem Themist. "Ὅτι δὴ

τὸ σῶμα βασιλικὸν σερεώτερόν ἐστιν ἀδάμανθῶς ὑπὸ τῶν πόνων. ἔτω ῥαδίως αὐτὸ καὶ εὐκόλως ἐμπιέζει μὲν ἐνδεία, δέψη δ' ἀνιᾶ, θυρωγυλία δὲ ἐποτρύνει, ἀρεβάλλει δὲ χειμῶνι, κάυματι δὲ ἐπιδίδωσιν.

Ibid. D. lin. vlt. πρὸς ἔργον τρέπεσθαι) Quod opus illud est? An ab hoc ludicro & umbratili litterarum otio, ad alias, ut puta armorum, exercitationes transferre se oportere dicit? Nempe quia Cæsar, & prouinciis atque exercitiis præfectus erat.

AD ORATIONEM III.

Gallo Cæsare, Iuliani fratre, a Constantio vita & dignitate ob immanitatem exuto, de eius propinquis ac necessariis atrocissimæ quaestiones habitæ. Ac parum omnino abfuit, quin Iulianus ipse, nonnullorum præsertim calumniis in odium atque inuidiam adductus, interficeretur. Sed ab Eusebia Imperatoris coniuge defensus ac seruatus est. Auctor Zosimus initio lib. 3. & Ammianus lib. 15. Atque eadem annitente postea Cæsar a Constantio dictus est. Horum igitur in se meritorum ac beneficiorum gratias hac oratione refert, quæ Eusebiæ commendationem ac præconium complectitur.

Pag. 102. B. lin. 6. 7. ὅσις ἔδρα κακῶς) Delenda negatio.

Pag. 104. A. lin. 9. 10. καὶ τὰς ἐπαίνους ἔυγράφων) Posses & ita vertere: *laudationes scribens non erubescerat.*

Pag. 105. A. lin. 7. ἀλλ' ἀνωθεν) Delenda vox ἀλλά.

Ibid. A. lin. 8. ἔχει δὲ αὐτῷ τὰ ὑπερ) Homer. Odyss. η.

Pag. 107. B. lin. 1. πρὸς ἑσπέραν τὸ Ῥαικόν) Ita Dionysius ὁ περὶ ἡγεμονίας Græciæ limitem ab Occidente circumscripsit: ut Eustathius animaduertit. Nempe ab Oriente Thraciam: ab Occidente Oriciam, ab urbe Orico dictam, statuit.

Pag. 108. A. lin. 1. μεταβαλῶσαν δὲ διὰ) Perplexe & implicate dictum. Hoc enim sibi vult: regiam apud Romanos potestatem, commutato duntaxat nomine, penes Coss. resedisse. At illud verba ipsa significant: Consulari potestati nomen aliud inditum. Quod falsum est. De Consulari dignitate suo tempore Cassiodorus libro 1. epist. 2. vbi *fastigium dignitatum* illum vocat.

Ibid. D. lin. 2. ἔ τῶ παντὶ καλαδέεσθον) Vitium huius lectionis nemo non videt. Desiderantur hæc verba, ἔ διδόναι τῶ παντί. At veteres codices habent, ἢ τῶ παντί.

Pag. 109. A. lin. 11. ὅς ἐπειδὴ πατρῶαν ἐσίαν) Hæc si vera sunt, tum demum Eusebiam duxisse Constantium necesse est, quum mortuis fratribus solus orbi pene vniuerso, ut hic noster loquitur, imperare cœpit. Neque enim aut ante illorum obitum ἀπάσης τῆς οἰκουμένης κύριος, hoc est, orbis totius dominus esse potuit: aut vero ab eo, qui inuasisset, paternum Imperium recipere. Quid igitur historicis illis facias, qui diu antea Eusebiam illum habuisse coniugem narrant? Sic enim ferunt: statim post Constantini obitum Arii erroribus imbutam Constantii vxorem Eusebiam ab nefario illo Presbytero, cui Constantinus testamentum suum commiserat: eamque virum suum secum in præceps traxisse. Eusebius quoque lib. 4. de Vita Constantini, Constantio ait matrimonium a